

ନିମ୍ନ ଭିତ୍ତିକ ଉତ୍ପାଦ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ

ଉପକ୍ରମ

ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ପରିବେଶ ସମ୍ପାଦନା(GEF) ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ମିଳିତ ଜାତିସଂଘର ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ସଂଗଠନ(UNIDO) ଏବଂ ମିଳିତ ଜାତିସଂଘ ପରିବେଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ(UNEP) ଅଣ-ସ୍ଥାୟୀ ନୈବିକ ପ୍ରଦୂଷଣକାରୀ (ଅଣ- POPs) ବିକଳଗୁଡ଼ିକୁ ମ୍ୟାଲେରିଆ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ DDT ବଦଳରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସହ ମିଳିତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ଏଥିରେ ନିମ୍ନ (Azadirachta indica) ଭିତ୍ତିକ କୀଟନାଶକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଯାହା ସବୁଠାରୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଜୈବ କୀଟନାଶକ ଭାବରେ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ଲୋକପ୍ରିୟତା ହାସଲ କରୁଛି ଏବଂ ଯାହା ଉତ୍ପାଦିତ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକ ମ୍ୟାଲେରିଆ ସମେତ ବିଭିନ୍ନ ଭେକ୍ଟର-ବାହିତ ରୋଗ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିବିଧ କୀଟନାଶକ ଗୁଣ ଦେଖାଇଛି । ନିମ୍ନ ଭିତ୍ତିକ ଉତ୍ପାଦ ମ୍ୟାଲେରିଆ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷିତ, ପ୍ରଭାବଶାଳୀ, ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତରେ ନିମ୍ନ ଭିତ୍ତିକ ଉତ୍ପାଦକୁ କେବଳ ଖୁଚୁରା ବଜାରରେ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ଅନୁମତି ରହିଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ କୃଷି ଓ କୃଷକ କଲ୍ୟାଣ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଅଧୀନରେ ଥିବା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କୀଟନାଶକ ବୋର୍ଡ ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ ସମିତି (CIB & RC) ଦ୍ୱାରା ଆଜାଡିରାକ୍ଟିନ୍ ଯୁକ୍ତ ନିମ୍ନ ଭିତ୍ତିକ ଉତ୍ପାଦକୁ ଘରୋଇ କୀଟନାଶକ ଭାବରେ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଛି । ନିମ୍ନ ଗଛର ଯେକୌଣସି ଅଂଶକୁ ଉତ୍ପାଦନ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା କୌଣସି ଫର୍ମ୍‌ଲେସନକୁ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଔଷଧ ଭାବେ ପଞ୍ଜୀକୃତ କରାଯାଏ ।

ଭେକ୍ଟର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ନିମ୍ନ-ଆଧାରିତ ଉତ୍ପାଦର ସମସ୍ତ ଉପଭୋକ୍ତା ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ୍ :

- ✔ 'ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ', 'ବ୍ୟବହାର କରିବା ସମୟରେ କେଉଁ ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ଉଚିତ୍', ଏବଂ 'ଲେବଲ୍ ରେ ଥିବା ଉତ୍ପାଦର ଉପଯୁକ୍ତତା' ବ୍ୟବହାର ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲ ଭାବରେ ପଢ଼ିବା ଉଚିତ୍ ।
- ✔ ଉତ୍ପାଦକୁ କେବଳ ଏହାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ମଶା ନିରୋଧକ କ୍ରିମ୍ କୌଣସି ରୋଗ ବା ରୋଗର ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ପ୍ରତିରୋଧ, ନିରାକରଣ କିମ୍ବା ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ ।
- ✔ ଯଦି ଉତ୍ପାଦ ବାହ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ, ଯେପରିକି ରୁମ୍ ସ୍ପ୍ରେ, ତେବେ ଏହାକୁ ଶରୀରରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।
- ✔ ନିମ୍ନ ଭିତ୍ତିକ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକ ଲେବଲରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁସାରେ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ।
- ✔ କେବଳ ନିର୍ଯ୍ୟାତକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷିତ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।
- ✔ ଅବଧି ଶେଷ ତାରିଖ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଉତ୍ପାଦକୁ ଏହାର ଅବଧି ଶେଷ ତାରିଖ ପରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।
- ✔ ନିମ୍ନ ଭିତ୍ତିକ ଘରୋଇ କୀଟନାଶକକୁ ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା ମାତ୍ରାଠାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।
- ✔ ବ୍ୟବହୃତ କଣ୍ଠେନର ଏବଂ ଅବ୍ୟବହୃତ କିମ୍ବା ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ନିମ୍ନ ଭିତ୍ତିକ କୀଟନାଶକଗୁଡ଼ିକୁ ବିପଜ୍ଜନକ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଭାବରେ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଲେବଲ୍ ରେ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।
- ✔ ବ୍ୟବହୃତ କଣ୍ଠେନର ଏବଂ ଅବ୍ୟବହୃତ କିମ୍ବା ଅବଧି ଶେଷ ହୋଇନଥିବା ନିମ୍ନ ଭିତ୍ତିକ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଔଷଧକୁ କଠିନ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା ନିୟମ, ୨୦୧୨ ଅନୁଯାୟୀ ନିଷ୍କାସନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।